Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø

J.nr. 2026 - 27601
Den 9. oktober 2026

Tillæg til miljørapporten: Strategisk miljøvurdering af ændring af CAP-planen 2023-27

Formål med tillægget

Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø har den 29. september 2026 sendt miljørapporten for ændringen af CAP-planen 2023-27 i offentlig høring med frist for bemærkninger den 28. oktober 2026. Det fremgår af miljørapportens afsnit 8.9, at de angivne gennemsnitssatser og arealforudsætninger for kompensationsordningen for udledningsbaseret markregulering baserede sig på foreløbige beregninger fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) ved Københavns Universitet.

Dette tillæg udarbejdes som følge af modtagelsen af nye beregninger, som Ministeriet for Natur og Dyrevelfærd har modtaget i høring fra IFRO for kompensationssatserne under den udledningsbaserede markregulering. Formålet med tillægget er at sikre fuld gennemsigtighed i høringsmaterialet ved at præcisere de økonomiske rammer for de tekniske tillæg til kompensationen for den udledningsbaserede markeregulering. Der kan fortsat forekomme justeringer af de finansielle rammer for kompensation henset til, at de endelige beregninger fra IFRO endnu ikke foreligger.

Baggrund og opdaterede beregninger

Nye og opdaterede beregninger modtaget i høring fra Institut for Fødevare- og Ressourceøkonomi (IFRO) ved Københavns Universitet har efter miljøhøringens igangsættelse muliggjort en mere præcis fastlæggelse af de finansielle behov for de specifikke tillægssatser under kompensationsordningen.

Det er på den baggrund konstateret, at der er behov for at justere den økonomiske ramme og de oplyste støttesatser afsat til hvert enkelt af de tre kompensationselementer. Justeringerne foretages pba. en opdatering af estimeringen af det samlede foreløbige kompensationsbehov fra 2.025 mio. kr. til 1.958 mio. kr. sfa. beregninger modtaget i høring fra IFRO. Ændringerne skyldes primært en konstateret fejl i sammenhængen mellem mængden af udbragt husdyrgødning og opnået udbytte. Justeringerne til hvert kompensationselement gennemgås nedenfor:

Basistilskud

Af miljørapporten fremgår det vedrørende basistilskuddet, at det implementeres med en foreløbig gennemsnitlig sats på 860 kr./ha. Hertil kommer en variation i tilskudssatsen for tillægget fra 25 kr. til 6.965 kr. pr. ha med et forudsat areal på 1.341.371 ha.

De nye beregninger indikerer, at det opdaterede behov for at dække de målrettede tilpasningsomkostninger medfører, at der gennemføres følgende justeringer vedr.

basistilskuddet. Tilskuddet opdateres med en ny foreløbig gennemsnitlig sats på 953 kr./ha. Hertil opdateres spændet for tilskuddet på baggrund af de nye beregninger, sådan at tillægssatsen varierer fra 25 kr. pr. ha til 3.000. kr. pr. ha med et forudsat areal på 1.449.844 ha. Der fastsættes et loft for det maksimale tilskud på 3000 kr. pr. ha pba. en konkret vurdering fra IFRO.

Husdyrgødningstillæg
Af miljørapporten fremgår det vedrørende husdyrgødningstillægget, at det implementeres med en foreløbig gennemsnitlig sats på 652 kr./ha. Hertil kommer en variation i tilskudssatsen for tillægget fra 50 kr. til 2.344 kr. pr. ha med et forudsat areal på 854.985 ha.

De nye beregninger indikerer, at det opdaterede behov for at dække de målrettede tilpasningsomkostninger medfører, at der gennemføres følgende justeringer vedr. husdyrgødningstillægget. Tillægget opdateres med en ny foreløbig gennemsnitlig sats på 323 kr./ha. Hertil opdateres spændet for tillægget på baggrund af de nye beregninger, sådan at tillægssatsen pr. ha varierer fra 50 kr. til 984 kr. med et forudsat areal på 639.470 ha.

Grovfodertillæg
Af miljørapporten fremgår det vedrørende grovfodertillægget, at det implementeres med en foreløbig gennemsnitlig sats på 819 kr./ha. Hertil kommer en variation i tilskudssatsen for tillægget fra 50 kr. til 2.500 kr. pr. ha med et forudsat areal på 276.011 ha.

De nye beregninger indikerer, at det opdaterede behov for at dække de målrettede tilpasningsomkostninger medfører, at der gennemføres følgende justeringer vedr. grovfodertillægget. Tillægget opdateres med en ny foreløbig gennemsnitlig sats på 1.300 kr./ha. Hertil opdateres spændet for tillægget på baggrund af de nye beregninger, sådan at tillægssatsen pr. ha varierer fra 50 kr. til 4.000 kr. med et forudsat areal på 280.763 ha. Det eksisterende loft over det maksimale tilskud pr. ha på 2.500 kr. fra miljørapporten opjusteres til 4.000 kr. pba. en konkret vurdering fra IFRO.

I forlængelse af ovenstående justeringer præciseres det, at den finansielle allokering på 1.922 mio. kr. i 2027, som fremgår af miljørapporten, til den samlede kompensationsordning for udledningsbaseret markregulering fastlægges endeligt pba. endelige beregninger fra IFRO. Hvis de endelige beregninger fra Københavns Universitet (IFRO) medfører en væsentligt ændret kompensationssum, mødes aftalepartierne fra Aftale om Implementering af et Grønt Danmark igen mhp. at drøfte et evt. behov for flere midler.

Da der er tale om justeringer, der udgør en teknisk ændring af de finansielle forudsætninger for kompensationsordningen for den udledningsbaserede markregulering, ændres de overordnede politiske eller miljømæssige mål ikke.

Det bemærkes, at det formelle bilag til miljørapporten (den tilhørende CAP-planændring) ikke opdateres i forbindelse med denne tillægsskrivelse. Høringsparterne henvises til, at dokumenterne skal læses i sammenhæng.

Grundlag for fastholdelse af miljørapportens konklusioner

De finansielle tilpasninger under kompensationsordningen for udledningsbaseret markregulering medfører ikke ændringer i miljørapportens miljømæssige konklusioner eller i vurderingen af de miljømæssige effekter. Dette skyldes tre afgørende forudsætninger, som også er lagt til grund for de vurderinger og konklusioner, der fremgår af miljørapporten:

- **Princippet om netto-værditilførsel**: Den overordnede tilgang til kompensationsordningen hviler på et princip om at den udledningsbaserede markregulering vil medføre en netto-værditilførsel på 0 kr. for erhvervet efter kompensation. Justeringen af de finansielle elementer sker inden for denne ramme.

- **Adskillelse af regulering og kompensation**: De miljømæssige gevinster – herunder den bundne, additionelle kvælstofreduktion på op til 7.900 ton årligt i 2027, som skønnet i et nul-scenarie uden arealomlægning ifm. indgåelse af *Delaftale om overgang til ny kvælstofreguleringsmodel* af december 2025, samt de afledte reduktioner i drivhusgasudledningen – drives og sikres af den udledningsbaserede markregulering og ikke af den tilhørende kompensationsordning. Da de regulatoriske krav i den udledningsbaserede markregulering ikke ændres som følge de nye beregninger, er de miljømæssige effekter af reguleringen, herunder reduktionsbidragene til vand, klima og biodiversitet, de samme, uagtet den præcise finansielle udmøntning af kompensationen.

- **Antagelse om udnyttelsesgrad**: Vurderingen bygger på den antagelse, at landbrugsvirksomheder søger den kompensation, som deres faktiske handlinger berettiger dem til. Den finansielle justering af elementerne under kompensationsordningen ændrer ikke på dette grundlæggende adfærdsaspekt.

Videre proces
Da der er tale om en teknisk præcisering af de finansielle elementer under kompensationsordningen for den udledningsbaserede markregulering, som ikke ændrer på de miljømæssige konklusioner, de regulatoriske krav eller de overordnede mål i CAP-planen, ændres fristen for den igangværende høring ikke (frist kl. 12 den 28. oktober 2026).

Dette tillæg indgår som en integreret del af det samlede høringsmateriale